

БЕКІТІЛГЕН:
"Sinoasia B&R"(Синоазия БиЭндАр)" сақтандыру компаниясы" АҚ
Директорлар Кеңесінің Шешімімен
08.09.2022 ж. № 06-2022 хаттама
Күшіне енуі 12.09.22 бастап.

Қазақстан Республикасы, А26С7Х9, Алматы қ., Қарасай батыр к-сі, 34/95 үй

Телефон: (727) 2444-685,2444-686, 2444-687; факс: (727) 291 67 23

ЕРІКТІ ТИТУЛДЫҚ САҚТАНДЫРУ

ҚАҒИДАЛАРЫ

Алматы қ., 2022ж.

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

МАЗМҰНЫ:

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	3
2. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ.....	3
3. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫН АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ. ФРАНШИЗА	3
4. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫ	4
6. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ЕРЕКШЕЛІКТЕР	5
7. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ МЕН ОРНЫ.....	7
8. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ, ӨЗГЕРТУ	8
ЖӘНЕ ТОҚТАТУ ШАРТТАРЫ, ТӘРТІБІ	8
9. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	9
10. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІ НЕМЕСЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІНЕН БАС ТАРТУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМІ	11
11.СУБРОГАЦИЯ.....	12
12.ФОРС-МАЖОР.....	13
13. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ	13
14. ҚОСЫМША ШАРТТАР	13

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 1.1. Осы Титулдық сақтандыру қағидалары (бұдан әрі - "Қағидалар") Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне және "Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы №126-ІІ Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді.
- 1.2. Осы Қағиданың шарттарында "Sinoasia B&R" (Синоазия БиЭндАр) сақтандыру компаниясы" АҚ (бұдан әрі – "Сақтандырушы") заңды және жеке тұлғалармен (бұдан әрі – "Сақтанушы") ерікті титулдық сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – "Сақтандыру шарты") жасай отырып, ерікті титулдық сақтандыруды жүзеге асырады.
- 1.3. Ережеге сәйкес жасалған Сақтандыру шартына сәйкес Сақтандырушы белгіленген сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттеме алады.
- 1.4. Сақтандыру шарты бойынша мүлікке меншік құқығы тоқтатылған жағдайда жылжымалы және/немесе жылжымайтын мүлік иесінің (Пайда алушының) тәуекелі сақтандырылуы мүмкін. Мүліктің меншік иесі болып табылмайтын тұлғаның пайдасына жасалған Сақтандыру шарты жарамсыз.

2. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ

- 2.1. Сақтандыру объектісі Сақтандыру шартында көрсетілген мүлікке меншік құқығын тоқтату нәтижесінде залалдың туындау қаупімен байланысты Сақтандырушының/Пайда алушының Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін мүліктік мүдделері болып табылады.
- 2.2. Бұл ретте мүлік деп Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушы/Пайда алушы үшін тіркелген меншік құқығы кез келген жылжымайтын және/немесе жылжымалы мүлік, сондай-ақ оған меншік құқығын тоқтату нәтижесінде залалдың туындау қаупі сақтандырылған мүлік түсініледі.
- 2.3. Жылжымайтын мүлікке (жылжымайтын заттар, жылжымайтын мүлік) мыналар жатады: жер учаскелері, ғимараттар, құрылыстар, көпжылдық екіпелер және жермен тығыз байланысты өзге де мүлік, яғни олардың мақсатына пропорционалды зиян келтірместен орнын ауыстыру мүмкін емес объектілер.
- 2.4. Мемлекеттік тіркеуге жататын әуе және теңіз кемелері, ішкі суда жүзу кемелері, "өзен-теңіз" жүзу кемелері, ғарыш объектілері де жылжымайтын заттарға теңестіріледі.
- 2.5. Ақша мен бағалы қағаздарды қоса алғанда, жылжымайтын мүлікке жатпайтын мүлік жылжымалы мүлік болып танылады.
- 2.6. Сақтанушының (Пайда алушының) құқыққа қайшы мүдделері сақтандыруға жатпайды.

3. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫН АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ. ФРАНШИЗА

- 3.1. Сақтандыру сомасы сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының міндеттемелерінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы болып табылады.
- 3.2. Сақтандыру сомасы тараптардың келісімімен белгіленеді, бірақ Сақтандыру шартын жасасу сәтінде осы жердегі мүліктің нақты құнынан (сақтандыру құнынан) аспауға тиіс.
- 3.3. Мүліктің нақты құны деп түсініледі:
 - 1) **нарықтық құн** – мәміле тараптары мүлік туралы барлық қол жетімді ақпаратқа ие бола отырып әрекет ететін бәсекелестік жағдайында мәміле негізінде осы мүлікті иеліктен шығаруға болатын ең ықтимал баға, ал мәміле бағасында қандай да бір төтенше жағдайлар көрсетілмейді, егер:
 - а) мәміле тараптарының бірі мүлікті иеліктен шығаруға міндетті емес, ал екінші тарап сатып алуға міндетті емес;
 - б) мәміле тараптары мәміленің мәні туралы жақсы біледі және өз мүдделері үшін әрекет етеді;
 - в) мәміленің бағасы мүлік үшін ақшалай сыйақының баламасын білдіреді және мәміле тараптарына қатысты мәміле жасауға ешбір тараптан мәжбүрлеу болған жоқ;
 - 2) **шарттық құны** – Сақтандыру шартында көрсетілген мүлікті сатып алу сәтінде қол жеткізілген тараптардың келісімі бойынша белгіленген құн;
 - 3) **баланстық құн** – есепті күнге бухгалтерлік баланста (есепте) көрсетілген мүліктің бастапқы немесе ағымдағы құны (жинақталған амортизация сомасын шегергенде).

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

- 3.4. Сақтандырушы оны Сақтанушы әдейі адастырғанын дәлелдеген жағдайларды қоспағанда, Тараптар Сақтандыру шартында айқындалған мүліктің құнына дау айта алмайды.
- 3.5. Егер Сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасы сақтандыру құнынан асып кетсе, оның ішінде бір объектіні екі немесе бірнеше Сақтандырушыда сақтандыру нәтижесінде (қосарланған сақтандыру) Сақтандыру шарты сақтандыру сомасының сақтандыру құнынан асатын бөлігінде жарамсыз болып табылады, ал бұл жағдайда сақтандыру сыйлықақысының артық төленген бөлігі қайтаруға жарамсыз болып табылады. егер Сақтандыру шартындағы сақтандыру сомасын асыра бағалау Сақтанушы тарапынан алдаудың салдары болып табылса, Сақтандырушы Сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және Сақтандыру шартын жасасуға байланысты оған келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге құқылы.
- 3.6. Сақтандыру шартында Тараптар шартсыз франшиза мөлшерін (Сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босату) белгілей алады. Шегерім сақтандыру сомасының белгілі бір пайызы түрінде немесе нақты ақшалай сомада белгіленуі мүмкін.
- 3.7. Шартсыз франшиза белгіленген кезде франшизаның белгіленген мөлшерінен кем немесе оған тең залал өтелмейді; франшиза мөлшерінен асатын залал залалдың толық сомасы мен франшизаның белгіленген мөлшері арасындағы айырма мөлшерінде өтеледі.

4. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫ

- 4.1. Сақтандыру сыйлықақысы - Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде Пайда алушыға сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы.
- 4.2. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері тараптардың келісімімен айқындалады, Сақтандырушыда қабылданған тарифтік ставкалардың мөлшеріне сәйкес есептеледі. Сақтандыру сыйлықақыларының мөлшерлемелері сақтандыру жағдайының туындау қаупінің дәрежесіне әсер ететін факторларға байланысты саралануы мүмкін.
- 4.3. Тарифтік ставкалар сақтандыру сомасынан пайыздық мәнде айқындалады.
- 4.4. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру сомасын тарифтік мөлшерлемеге көбейту арқылы есептеледі және ақшалай түрде анықталады.
- 4.5. Сақтандыру сыйлықақысы Сақтанушының Сақтандырушының банктік шотына ақша аударуы немесе Сақтандырушының кассасына қолма-қол ақша салу арқылы төленеді.
- 4.6. Тараптардың келісімі бойынша Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы біржолғы немесе бөліп төлей алады. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу нысаны, тәртібі мен мерзімдері Сақтандыру шартында айқындалады.
- 4.7. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу күні банктік шотқа немесе Сақтандырушының кассасына ақша түскен күн болып есептеледі.
- 4.8. Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын/бірінші сақтандыру жарнасын төлеу міндеті, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Тараптардың уәкілетті өкілдері Сақтандыру шартына қол қойған күннен бастап туындайды.

5. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ

- 5.1. Сақтандыру жағдайы Сақтандыру шартында көзделген жасалған оқиға болып табылады, оның басталуымен Сақтандырушының Пайда алушыға сақтандыру төлемін жүргізу міндеті туындайды.
- 5.2. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайы мынадай себептер бойынша заңды күшіне енген сот шешімі негізінде Пайда алушының осы мүлікке меншік құқығының тоқтатылуы нәтижесінде мүлікті жоғалтуы болып табылады:
 - 1) мүлікке құқық белгілейтін құжаттарға оларды ресімдеу кезінде қателер жіберу;
 - 2) мүлікті сатып алу-сатудың алдыңғы шарттарын жасасу кезінде қолданыста болған Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларын бұзу;
 - 3) өкілеттігі шектеулі және/немесе оған құқығы жоқ адаммен мүлікті сатып алу-сату шартын жасасу;
 - 4) субъектісіз заңды тұлғамен сатып алу-сату шартын жасасу;
 - 5) кәмелетке толмаған меншік иелерінің құқықтарын бұза отырып, сатып алу-сату шартын жасасу;

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

- 6) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларына қайшы келетін сатып алу-сату шартын жасасу;
 - 7) адастыру нәтижесінде үшінші тұлғалардың ықпалымен сатып алу-сату шартын жасасу.
- 5.3. Сақтандыру жағдайы сот шешімі заңды күшіне енген сәттен бастап келді деп танылады.
- 5.4. Егер соттың шешімі негізінде қабылданған және заңды күшіне енген талап арызды сот Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде қарауға қабылдаған жағдайларда ғана Сақтандырушы жауапты болады.
- 5.5. Сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ оның келтірген залалын дәлелдеу Сақтанушыға ғана емес, Пайда алушыға да жүктеледі.

6. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ЕРЕКШЕЛІКТЕР

6.1. Пайда алушының мүлікке меншік құқығын тоқтату нәтижесінде туындаған залал сақтандыру жағдайы болып табылмайды және өтелуге жатпайды:

- 1) жеке меншікке беруге тыйым салынған мүлікті сату салдарынан, оның ішінде жер учаскесін тұрғын үй құрылысына арналмаған санатқа жатқызуға байланысты;
- 2) қамаққа алынған, тыйым салынған немесе кепілге салынған мүлікті сатып алу салдарынан;
- 3) мүлікті сатып алу-сату мәмілесін оны жасау нәтижесінде жарамсыз деп тану салдарынан;
 - а) психикалық ауру немесе деменция салдарынан әрекетке қабілетсіз деп танылған немесе сот әрекетке қабілеттілігі шектеулі адам;
 - б) өзінің іс-әрекеттерінің мағынасын түсіне алмаған немесе оларға басшылық жасай алмаған жағдайда осындай жағдайда болған әрекетке қабілетті азамат;
 - в) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен немесе құрылтай құжаттарымен нақты шектелген, не оның органының жарғылық құзыретін бұза отырып, қызмет мақсаттарына қайшы келетін заңды тұлға;
 - г) оған сәйкес келетін құқықтық салдарларды тудыру ниеті жоқ (ойдан шығарылған мәміле);
 - д) басқа мәмілені жасыру мақсатында (жалған мәміле);
- 4) әскери іс-қимылдарға (соғыс жариялануына қарамастан), сыртқы жаудың басып кіруіне, шабуылына, сондай-ақ азаматтық соғыс, кез келген түрдегі халық толқулары, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер, көтеріліс, әскери немесе азаматтық көтерілістер, бүліктер, наразылықтар, революциялар, билікті басып алу, әскери төңкерістер, әскери жағдай немесе кез келген басқа да себептерге байланысты нәтижесінде әскери жағдайды немесе блокада жағдайын жариялау және қолдау қамтамасыз етілетін оқиғалар;
- 5) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың, атом қаруын қолданудың әсерінен;
- 6) терроризм актілерінің салдарынан, бұл осы ерекшелікте зорлық-зомбылықты халықты немесе оның бір бөлігін қорқыту үшін пайдалануды қоса алғанда, саяси мақсаттарда пайдалану;
- 7) адамнан немесе кез келген заңсыз ұйымға байланысты әрекет ететін бір немесе бірнеше адамның қасақана жасаған кез келген заңсыз, себепсіз немесе зиянды әрекеттерінің салдарынан. "Заңсыз ұйым" термині террористік қызметпен айналысатын кез келген ұйым деп түсініледі, бұл ұғым тиісті кезеңде және Сақтандыру шартының қолданылу аумағында заңнан тыс жарияланған ұйымдарға қолданылады;
- 8) Сақтанушының/Пайда алушының міндеттемелері бойынша мүлікке өндіріп алу, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамалық актілеріне байланысты Сақтанушыға/Пайда алушыға тиесілі бола алмайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығару, мүлікті тәркілеу, реквизициялау, ұлттандыру, иеліктен шығару салдарынан, оның ішінде Қағиданың 5.2-тармағымен қамтылатын тәуекелдерді қоспағанда, мемлекеттік мұқтаждар үшін өзі тұрған жер учаскесін алып қоюға, иесіз ұсталған мәдени немесе тарихи құндылықтарды сатып алуға, мемлекеттік органдардың өкімі бойынша қамауға алуға немесе жоюға байланысты;
- 9) мемлекеттік, үкіметтік органдардың көрсетуіне, ұйғарымына, талабына немесе әрекетіне, Қазақстан Республикасының уәкілетті органдарының меншік құқығын тоқтататын заңдарды, жарлықтарды, актілерді немесе өзге де нормативтік-құқықтық құжаттарды қабылдауына байланысты;
- 10) сақтандыру аумағынан тыс немесе Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінен тыс;

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

- 11) Сақтандыру шартының қолданылуы басталған күні Сақтанушы білген немесе білуге тиіс, бірақ бұл туралы Сақтандырушыға хабарламаған факторға, жағдайға, мән-жайға байланысты;
 - 12) Сақтанушының/Пайда алушының жосықсыз, қылмыстық әрекеті немесе әрекетсіздігі салдарынан;
 - 13) Қазақстан Республикасы уәкілетті органдарының қандай да бір нормативтік құқықтық актісін, нормативтік құжаттарды, мүлікті сатушымен жасалған Шарттарды бұза отырып жасалған Сақтанушының/Пайда алушының кез келген әрекетінің (әрекетсіздігінің) нәтижесінде;
 - 14) Сақтанушының/Пайда алушының алкогольдік, есірткілік немесе басқа да масаң күйде жасаған кез келген әрекеттерінің немесе оның зардаптарының нәтижесінде;
 - 15) Сақтанушыға/Пайда алушыға қандай да бір адамдардың немесе ұйымның талап-арыздары бойынша:
 - а) Сақтанушының/Пайда алушының иелігінде тікелей немесе жанама түрде болатын, Сақтанушымен/Пайда алушымен бақыланатын немесе басқарылатын;
 - б) Сақтанушыға/Пайда алушыға иелік ететін, бақылайтын немесе басқаратын;
 - в) Сақтанушы/Пайда алушы серіктес, кеңесші немесе қызметкер болып табылатын адамдарға қатысты;
 - г) Сақтанушы /Пайда алушы аффилиирленген тұлға болып табылатындарға қатысты;
 - 16) ерлі-зайыптылардың, оның ішінде ажырасқандардың, ата-аналардың, балалардың, олардың бірі Сақтанушы/Пайда алушы болып табылатын кез келген туыстарының, сондай-ақ Сақтанушының/Пайда алушының (оның ішінде әйелінің (күйеуінің) ата-анасының, Сақтанушының/Пайда алушының балаларының, оның және т. б.), сондай-ақ Сақтанушы/Пайда алушы қайтыс болған жағдайда мұрагерлер арасында туындайтын меншік құқығына қатысты кез келген талаптарға байланысты;
 - 17) Сақтанушының/Пайда алушының төлем қабілетсіздігі немесе банкроттығы, оның шарттық немесе кепілдік міндеттемелерін бұзуы, меншік құқықтарының шектелуі себебінен;
 - 18) Сақтанушының/Пайда алушының тұрғын үй-жайда тіркелгендердің немесе уақытша тіркелгендердің болуынан, сондай-ақ бұрынғы тұрғындардың тұрғын үй-жайды босатпауынан туындаған өзінің меншік иесі құқықтарын еркін жүзеге асыруындағы шектеуден, жоғалтудан немесе өзге де кедергілерден;
 - 19) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын бұза отырып, мүлікті пайдалану, онымен шаруашылықсыз жұмыс істеу, оны мақсатсыз пайдалану қағидаларын бұзуға байланысты;
 - 20) Сақтанушының / Пайда алушының меншік құқығынан бас тартуына немесе оларға меншік құқығын үшінші тұлғаларға беруіне байланысты;
 - 21) мүліктің жойылуына, бүлінуіне, кез келген себеппен жойылуына, бұзылуына, жойылуына, жойылуына немесе ластануына байланысты;
 - 22) үлестік меншіктегі мүлікті иеленуге және пайдалануға, үлестік меншік құқығындағы үлестерді айқындауға байланысты;
 - 23) осы мақсаттар үшін бөлінбеген жер учаскесінде өз бетінше салынуына байланысты.
- 6.2. Сақтандырумен қамтылмайды:
- 1) айыппұлдар, тұрақсыздық айыбы және жазалар, сот шығындары;
 - 2) моральдық зиян, жоғалған пайда, мүліктің тауарлық түрінің жоғалуы және кез келген жанама залал;
 - 3) Сақтанушының/Пайда алушының мүлікті иеліктен шығару/сатып алу/пайдалану шарттарының талаптарын бұзуынан немесе орындамауынан немесе тиісінше орындамауынан болған залалдар.
- 6.3. Сақтандыру жағдайының туындауы нәтижесінде Сақтанушыға/Пайда алушыға келтірілген тікелей мүліктік залал ғана өтелуге жатады.
- 6.4. Сақтандыру келесілерге қолданылмайды:
- 1) ақша (оның ішінде шетел валютасы) және бағалы қағаздар;
 - 2) қолжазбалар, сызбалар және өзге де құжаттар, компьютерлік жүйелердің техникалық ақпарат тасығыштары,
 - 3) слайдтар, фотосуреттер, аудио және бейнежазбалар;
 - 4) бағалы металдар мен тастар;
 - 5) суреттер, пошта маркалары, антикварлық заттар және т. б., олардан жинақтар;
 - 6) діни ғибадат заттары;
 - 7) үй жануарлары, құстар, үй өсімдіктері, аң терісі, басқа да жануарлар;

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

- 8) көлік құралдарының қосалқы бөлшектері мен керек-жарақтары;
 - 9) жеке еңбек және коммерциялық қызметпен айналысуға арналған мүлік.
- 6.5. Келесілердің нәтижесінде келтірілген залал өтелуге жатпайды:
- 1) дүлей зілзала аймағымен сақтандыру аумағын Сақтандыру шартын жасасу сәтіне дейін хабарлаған кезде дүлей зілзалалар;
 - 2) Сақтанушының/Пайда алушының, оның тұрақты, уақытша және маусымдық қызметкерлерінің, Сақтанушыда/Пайда алушыда мердігерлік шарттар бойынша қызметті жүзеге асыратын адамдардың, тағылымдамашылардың, практиканттардың, сондай-ақ құрылтайшылардың, қатысушылардың, пайшылардың, Сақтанушының/Пайда алушының акционерлерінің, сондай-ақ онымен еңбек қатынастарында тұрған адамдардың қасақана әрекеттерін (әрекетсіздігін) немесе өрескел абайсыздығын қарым-қатынас;
 - 3) Сақтанушының/Пайда алушының мүлікке қатысты шарттар жасасу кезінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын сақтамауы;
 - 4) коммерциялық кәсіпорын бейінінің өзгеруі;
 - 5) кәсіпорынды біліктілігі жоқ басқару (кәсіпорын басшысының және Басқарма мүшелерінің кәсіпорынның банкроттыққа әкеп соғуы мүмкін бірнеше рет кәсіби қателіктері).
- 6.6. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан ішінара немесе толық бас тартуға келесі жағдайларда құқылы:
- 1) Сақтанушының/Пайда алушының Сақтандыру шартының талаптарын және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын бұзуы;
 - 2) Сақтанушының/Пайда алушының әрекеттері сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар ретінде танылған кезде;
 - 3) Сақтанушының сақтандыру объектісі туралы, оған өзінің құқықтары туралы, сақтандыру тәуекелі туралы, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған не бұрмаланған мәліметтерді хабарлауы;
 - 4) егер сақтандыру жағдайы Сақтанушының / Пайда алушының сақтандыру жағдайының басталуына бағытталған қасақана әрекеттерінің салдарынан болса;
 - 5) егер залал Сақтанушының/Пайда алушының сақтандыру жағдайының басталуын болғызбау мақсатында оған әдейі ақылға қонымды және қолжетімді шаралар қолданбауы салдарынан туындаса.
 - 6) Сақтанушының / Пайда алушының құзыретті органдарға, сондай-ақ Сақтандырушыға сақтандыру жағдайы туралы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімдерде хабардар етпеуі не бұл факті осы органдармен расталмаса;
 - 7) Сақтанушы / Пайда алушы Сақтандырушы анықтаған, сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын арттыратын фактілерді жою жөнінде шаралар қолданбаған;
 - 8) сақтандыру жағдайының салдарын азайту жөнінде шараларды қасақана қабылдамау;
 - 9) Сақтанушы / Пайда алушы Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуын тергеуге кедергі келтірді;
 - 10) Сақтанушы/Пайда алушы осы залалды келтіргені үшін кінәлі адамдардан залалдың орнын толтырды;
 - 11) Сақтанушы/Пайда алушы зиян келтіргені үшін кінәлі тұлғаға немесе оған қойылатын талаптардың іске асырылуын қамтамасыз ететін құқықтарға қатысты талаптардан, сондай - ақ Сақтанушы/Пайда алушы регрессиялық талап қою үшін қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартқан кезде-ол зиян келтірушіден регрессиялық талап қою тәртібімен өндіріп алатын сомаға бас тартады (суброгация);
 - 12) Сақтанушы/Пайда алушы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімді бұза отырып, сақтандыру жағдайы туралы жазбаша өтініш берген;
 - 13) Сақтандыру шартында және/немесе Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да негіздердің болуы.

7. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ МЕРЗІМІ МЕН ОРНЫ

- 7.1. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі тараптардың келісімімен белгіленеді.

- 7.2. Сақтандыру шарты, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру сыйлықақысы/бірінші сақтандыру жарнасы төленген күннен кейінгі күннен бастап күшіне енеді.
- 7.3. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қорғаудың қолданылу кезеңі Сақтандыру шартының қолданылу мерзіміне сәйкес келеді.
- 7.4. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шарты Сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің соңғы күнінде өзінің қолданылуын тоқтатады.
- 7.5. Сақтандырушының банктік шотына ақша аудару жолымен сақтандыру сыйлықақысын төлеу кезінде, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шартының қолданылуы Сақтандырушының банктік шотына ақша түскен күннен кейінгі күннен басталады.
- 7.6. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтандырушының кассасына қолма-қол ақшамен төлеген кезде, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шартының күші Сақтандырушының кассасына ақша енгізілген күннен кейінгі күннен басталады.
- 7.7. Тараптардың келісімі бойынша Сақтандыру шарты бұл туралы бір Тарап екінші Тарапқа Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын хабарлаған және сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда келесі мерзімге ұзартылуы мүмкін.
- 7.8. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасы сақтандыру аумағы болып табылады.

8. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ, ӨЗГЕРТУ ЖӘНЕ ТОҚТАТУ ШАРТТАРЫ, ТӘРТІБІ

- 8.1. Сақтандыру шарты Сақтанушы мен Сақтандырушы арасындағы келісім болып табылады, оған сәйкес Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттенеді, ал Сақтанушы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде сақтандыру сыйлықақысын/сақтандыру жарнасын төлеуге міндеттенеді.
- 8.2. Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылатын Сақтандыру шартын (сақтандыруға арналған өтініш) жасасу туралы Сақтандырушы белгілеген нысан бойынша жазбаша өтініш береді, онда Сақтанушы Сақтандырушыға тәуекел дәрежесін айқындау үшін елеулі маңызы бар өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы хабарлауға міндетті.
- 8.3. Кез келген жағдайда Сақтандырушы Сақтандыру шартында немесе сақтандыру өтінішінде нақты келіскен мән-жайлар елеулі деп танылады.
- 8.4. Сақтанушы өзі ұсынған деректердің дұрыстығы мен толықтығы үшін жауап береді.
- 8.5. Сақтандыру шартында келісілген сақтандыру, егер Сақтандыру шартында сақтандырудың қолданылуын бастаудың өзге мерзімі көзделмесе, Сақтандыру шарты күшіне енгеннен кейін болған сақтандыру жағдайларына қолданылады.
- 8.6. Сақтандыру шарты тараптардың бір құжатты жасауы арқылы жазбаша нысанда жасалады.
- 8.7. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы, егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайларда өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті.
- 8.8. Сақтандыру шартына енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар оларды жазбаша ресімдеген және Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қойған жағдайда заңды күшіне ие болады.
- 8.9. Сақтандыру шарты келесі жағдайларда тоқтатылады:
- а) жарамдылық мерзімі өтсе;
 - б) Сақтандырушының сақтандыру сомасын Сақтандыру шартында белгіленген толық көлемде сақтандыру төлемі бойынша міндеттемені орындауы;
 - в) Сақтанушының Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру жарналарын төлемеуі;
 - г) Сақтанушыны тарату;
 - д) Қарыз шартын немесе Кепіл шартын тоқтату;
 - е) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушыны тарату;
 - ж) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында және Сақтандыру шарттарында көзделген басқа жағдайларда.

8.10. Сақтандыру шарты Сақтанушының немесе Сақтандырушының талабы бойынша, егер бұл Сақтандыру шартының талаптарында көзделсе, сондай-ақ Тараптардың келісімі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылуы мүмкін.

8.11. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату ниеті туралы екі тарап бір-бірін Сақтандыру шартын тоқтатудың болжамды күніне дейін кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын хабардар етуге міндетті.

8.12. Шарттың 8.9-тармақшасында немесе Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 1-тармағында көзделген талаптар бойынша Сақтанушының немесе Сақтандырушының талабы бойынша Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтандырушы Сақтанушыға мынадай формула бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтарады:

$(CC - 10\% * CC) / N * n$, мұндағы:

CC - Сақтандыру шарты (сақтандыру полисі) бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысы, 10% - Сақтандырушының істі жүргізуге арналған шығыстары, N-Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі (күндермен),

n - Сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін қалған күндер саны өтініш берілген күн пайдаланылды деп есептеледі.

8.13. Егер бұл Қағидалардың 8.9-тармағында немесе Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 1-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, Сақтанушының талабы бойынша Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақылары қайтарылуға жатпайды.

9. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

9.1. Сақтандырушының міндеті:

- 1) Сақтанушыны Сақтандыру шарттарымен, осы Қағидалармен таныстыруға және оның талабы бойынша осы Қағидалардың көшірмесін ұсыну (жіберу) ;
- 2) сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүргізу;
- 3) сақтандырудың құпиясын қамтамасыз ету, Сақтанушымен қарым-қатынаста құпиялылықты қамтамасыз ету, Сақтанушы/Пайда алушы және оның мүліктік жағдайы туралы мәліметтерді жария етпеу;
- 4) Сақтанушыға/Пайда алушыға сақтандыру жағдайы кезінде залалды азайту үшін жұмсаған шығыстарын өтеу;
- 5) Сақтанушы/Пайда алушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, оларды соңғы құжат қабылданған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде жетіспейтін құжаттар туралы хабардар ету;
- 6) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында, қағидаларда және Сақтандыру шартында көзделген өзге де әрекеттерді жасау.

9.2. Сақтандырушының құқығы:

- 1) Сақтандыру шарты жасалғанға дейін жылжымайтын мүлікке тексеру жүргізуге және Сақтанушының (Сақтандырылушының) осы мүлікке меншік құқығын растайтын құжаттармен танысу;
- 2) Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде Сақтандыру шарттары өзгерген-өзгермегеніне қарамастан, Сақтанушы өзіне хабарлаған сақтандырылатын тәуекел туралы мәліметтердің нақты мән-жайларға сәйкестігін тексеру;
- 3) мүлікті қарауды және келтірілген залалдың мөлшерін айқындау жөніндегі іс-қимылды қоса алғанда, сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын дербес анықтау;
- 4) қажет болған жағдайда сақтандыру жағдайының басталу фактісі мен себебін растайтын тиісті құжаттар мен ақпаратты ұсыну туралы құзыретті органдарға сұрау салу жіберу. Егер құзыретті органдарда Сақтандырушыға сақтандыру төлемінен бас тартуға, барлық мән-жайлар анықталғанға дейін төлемді кейінге қалдыруға негіз беретін материалдар болған жағдайда;
- 5) Сақтандыру шартын жасасқаннан кейін Сақтанушының Сақтандырушыға Қағидалардың 9.2-тармағының 2-тармақшасында көрсетілген мән-жайлар туралы көрінеу жалған мәліметтерді хабарлау фактісі анықталған жағдайда, Сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және Қазақстан

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген салдарларды қолдануды талап ету. Егер Сақтанушы үнсіз қалдырған мән-жайлар жоғалып кетсе, Сақтандырушы Сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап ете алмайды;

- 6) Сақтанушы сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар еткен жағдайда Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе тәуекелдің ұлғаюына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап ету. Егер Сақтанушы Шарттың талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы Сақтандыру шартының ережелерін ескере отырып, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген тәртіппен Сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы;
- 7) Сақтанушы Қағидалардың 9.3-тармағының 4-тармақшасында көзделген міндетті орындамаған жағдайда Сақтандыру шартын бұзуды және Сақтандыру шартын бұзудан келтірілген залалдарды өтеуді талап ету;
- 8) Сақтанушыдан / Пайда алушыдан Сақтандыру шартын жасасу кезінде немесе сақтандыру жағдайы басталған кезде қажетті құжаттарды талап ету;
- 9) Қағидаларда, Сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан ішінара немесе толық бас тарту;
- 10) залал келтіруге жауапты адамға кері талап қою құқығын көрсету;
- 11) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-әрекеттер жасау.

9.3. Сақтанушының міндеті:

- 1) Сақтандырушыға, егер бұл мән-жайлар Сақтандырушыға белгілі болмаса және белгілі болмауы тиіс болса, сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын және оның басталуынан (сақтандыру тәуекелінен) ықтимал залалдардың мөлшерін айқындау үшін өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы жазбаша түрде хабарлау. Сақтандыру шартында немесе Сақтандыру шартын жасасу кезеңінде Сақтанушыға жіберілген Сақтандырушының жазбаша сұрау салуында нақты айтылған мән-жайлар елеулі деп танылады;
- 2) Сақтандыру шартын жасасу кезінде және оның қолданылу кезеңінде Сақтандырушыға меншік құқығын тоқтату нәтижесінде мүлікті жоғалту тәуекелін ерікті сақтандырудың барлық жасалған немесе жасалатын шарттары туралы жазбаша түрде хабарлау;
- 3) сақтандыру жағдайын болғызбау мақсатында барлық қажетті шараларды қолдану;
- 4) Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде, егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған елеулі мән-жайларда өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы Сақтандырушыға дереу, 24 (жиырма төрт) сағат ішінде хабарлау;
- 5) сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ ол келтірген залалдарды дәлелдеу ауыртпалығын көтеруге, оның ішінде сараптама жүргізу, сарапшылардың оқиға орнына баруы, мамандарды тарту және консультациялар беру, қажетті құжаттарды жинау және т. б. бойынша шығыстарды көтеру;
- 6) Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақыларын төлеу;
- 7) Сақтандырушыға мүлікті кедергісіз қарау және Сақтанушының/Пайда алушының осы мүлікке меншік құқығын растайтын құжаттармен танысу мүмкіндігін беру;
- 8) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында, Қағидаларда және Сақтандыру шартында көзделген өзге де міндеттемелерді орындау.

Сақтанушыға/Пайда алушыға талап қою немесе талап қою себебі болуы мүмкін оқиға туралы ақпарат алған кезде, Сақтанушының / Пайда алушының міндеті:

- 9) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы оған белгілі болған немесе белгілі болған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде бұл туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлау және оған сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсыну;
- 10) сақтандыру жағдайын болғызбау мақсатында қалыптасқан жағдайларда ақылға қонымды және қолжетімді шаралар қабылдау. Тиісті шараларды қолдана отырып, Сақтанушы Сақтандырушының нұсқауларын орындауы керек, егер олар оған соңғы болып хабарланса;

- 11) егер жіберілген талап қою сот қарауына қабылданған болса, 3 (үш) жұмыс күні ішінде бұл туралы Сақтандырушыға хабарлау, оған талап қою арызының көшірмесін және талап қоюға қатысы бар құжаттарды ұсыну.

Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының / Пайда алушының міндеті:

- 12) Сақтандырушы талап ететін ақылға қонымды мерзімдер ішінде істің мән-жайларын анықтауға қандай да бір түрде әсер етуі мүмкін барлық жазбаларды, құжаттарды, жабдықтарды, құрылғыларды немесе заттарды өзгеріссіз және түзетілмеген күйде ұстау;
- 13) егер Сақтандырушы Сақтандырушының да, Сақтанушының/Пайда алушының да мүдделерін қорғау үшін өзінің уәкілетті тұлғаларын тағайындауды қажет деп тапқан жағдайда, Сақтандырушы көрсеткен тұлғаларға сенімхат пен өзге де қажетті құжаттарды беру;
- 14) егер Сақтанушының / Пайда алушының талап қою бойынша сот талқылауын тоқтатуды немесе талап қою талаптарының мөлшерін азайтуды талап етуге мүмкіндігі болса, бұл туралы Сақтандырушыға хабарлау және талап қою бойынша іс жүргізуді тоқтату немесе талап қою талаптарының мөлшерін азайту бойынша барлық қолжетімді шараларды қабылдау;
- 15) өтемақы төлемеу, сақтандыру жағдайына байланысты қойылатын талаптарды ішінара немесе толық мойындамау, сондай-ақ Сақтандырушының келісімінсіз осындай талаптарды реттеу бойынша қандай да бір тікелей немесе жанама міндеттемелерді өзіне қабылдамау;
- 16) Сақтандырушыға құжаттарды беру және Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты адамға талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық қажетті әрекеттерді орындау.

9.4. Сақтанушы / Пайда алушының құқығы:

- 1) осы Қағидалармен танысу, Сақтандырушыдан сақтандыру талаптарын, Сақтандыру шарты бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап ету, осы Қағидалардың көшірмесін алу;
- 2) Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алу.
- 3) Қағидаларда көзделген тәртіппен Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу;
- 4) мүлікке келтірілген залалдың мөлшерін бағалау үшін тәуелсіз сарапшының қызметтерін пайдалану;
- 5) сақтандыру жағдайын Сақтандырушының тергеу барысымен танысу;
- 6) Қағидаларда көзделген тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін алу;
- 7) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешіміне дау айту;
- 8) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-әрекеттер жасау.

10. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІ НЕМЕСЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІНЕН БАС ТАРТУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМІ

10.1. Сақтандырушы Сақтандыру шарты бойынша нақты залал, бірақ сақтандыру сомасынан жоғары емес, мөлшерінде жауап береді,.

10.2.Сақтандыру төлемін Сақтандырушы Сақтандыру шартында көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының/Пайда алушының өтініші және Сақтанушының/Пайда алушының мүлікке меншік құқығын тоқтату туралы соттың күшіне енген шешімі негізінде жүзеге асырады.

10.3.Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін Сақтанушы / Пайда алушы Сақтандырушыға ұсынады:

- 1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуы туралы өтініш;
- 2) сақтандыру жағдайының басталу фактісін, мән-жайлары мен себептерін, сондай-ақ залал мөлшерін растайтын құзыретті органдар құжаттарының түпнұсқалары;
- 3) Сақтандыру шартының түпнұсқасы (оның телнұсқасы);
- 4) мүлікке меншік құқығын растайтын құжаттар (меншік құқығы туралы куәліктің нотариат куәландырған көшірмелері, мүлікке қатысты басқа мәміленің шарты немесе құжаттамалық растамасы, мүлікті беру актісі, заңды күшіне енген сот шешімі, тиісті органның өкімі және т. б. - мүліктің түріне байланысты);

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

- 5) мүліктің техникалық және пайдалану жағдайы туралы құжаттар (қаржылық-дербес шот, құны туралы анықтама, жер учаскесінің жоспары, техникалық паспорт және т. б. - мүлік түріне байланысты);
 - 6) жер учаскесіне меншік құқығына актінің нотариат куәландырған көшірмесі;
 - 7) заңды күшіне енгені туралы белгісі бар соттың мөрмен куәландырылған сот қаулысын / шешімін қоса алғанда, мүлікті жоғалтуға байланысты барлық шағым құжаттары;
 - 8) Сақтанушыға/Пайда алушыға залал келтіруге байланысты барлық шағым құжаттары;
 - 9) Пайда алушының жеке куәлігінің көшірмесі – жеке тұлғалар үшін;
 - 10) заңды тұлғаның өкіліне берілген сенімхаттың түпнұсқасы, құрылтай құжаттарының көшірмелері: жарғы, мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік;
 - 11) мүлікті бағалау актісі – жекешелендіру, мұрагерлік, сыйға тарту тәртібімен сатып алынған мүлікке меншік құқығын сақтандыру кезінде;
 - 12) сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын өзге де құжаттар және Сақтандырушының сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдауы үшін қажетті мәліметтер.
- 10.4. Сақтандырушы қажет болған жағдайда сақтандыру жағдайының басталуына байланысты мәліметтерді құқық қорғау органдарынан, банктерден және басқа да кәсіпорындардан, сондай-ақ сақтандыру жағдайының мән-жайлары туралы ақпараты бар мекемелер мен ұйымдардан сұратады. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға құқылы.
- 10.5. Егер сақтандыру сомасы Сақтандыру шартын жасасу күніндегі мүліктің нақты құнынан аз болса, онда сақтандыру төлемі Сақтандыру шартын жасасу күніндегі сақтандыру сомасының мүліктің нақты құнына қатынасына барабар жүргізіледі.
- 10.6. Егер сот шешімі бойынша Сақтанушының / Пайда алушының меншік құқығы тоқтатылған жағдайда:
- 1) мүлікке тұтастай алғанда, сақтандыру төлемі толық сақтандыру сомасы мөлшерінде жүргізіледі;
 - 2) мүліктің бір бөлігіне сақтандыру төлемін Сақтандырушы Қағидалардың 10.5-тармағының ережелерін қолдана отырып, меншік құқығы тоқтатылған мүліктің бір бөлігі құнының мүліктің толық құнына қатынасына барабар сақтандыру сомасының үлесі ретінде айқындайды.
- 10.7. Бірінші сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін Сақтандыру шарты тоқтатылады.
- 10.8. Егер сақтандыру төлемі жоғары сатыдағы сот төменгі сатыдағы сот қаулысын қайта қарағанға дейін жүзеге асырылған болса, нәтижесінде оның күші жойылса, онда сақтандыру төлемі жоғары сатыдағы сот шешімі күшіне енген сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтандырушыға қайтарылуға тиіс.
- 10.9. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдауға және сақтандыру төлемін жүзеге асыруға немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдауға және барлық қажетті құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушыға/Пайда алушыға жазбаша дәлелді бас тартуды жіберуге міндетті.
- 10.10. Қалай болғанда да, сот немесе басқа процесте, Сақтандырушы Қағиданың 6-бабында көрсетілген ерекшеліктер негізінде сақтандыру төлемінен бас тартқан кезде, керісінше дәлелдеу ауыртпалығы Сақтанушыға/Пайда алушыға жүктеледі.
- 10.11. Егер сақтандыру жағдайының басталуына байланысты фактілер бойынша Сақтанушыға/Пайда алушыға қарсы қылмыстық іс қозғалса, сот процесі басталса немесе Сақтандыру шарты бойынша сақтандырылған Сақтанушының/Пайда алушының меншік құқығы мүлікке қатысты болса, әкімшілік тергеп-тексеру жүргізіледі, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыруды тергеп-тексеру (процесс) аяқталған немесе Сақтанушының/Пайда алушының кінәсіздігі анықталған сәтке дейін кейінге қалдыруға құқылы.
- 10.12. Сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмағаны үшін Сақтандырушы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353 бабына сәйкес жауапты болады.

11. СУБРОГАЦИЯ

- 11.1. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға төленген сома шегінде Сақтанушының/Пайда алушының келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға кері талап қою құқығы ауысады. Сақтанушы / Пайда алушы сақтандыру төлемін алған кезде Сақтандырушыға осы талап ету құқығын іске асыру үшін қажетті барлық құжаттарды беруге міндетті.
- 11.2. Сақтанушы / Пайда алушы Сақтандырушыға қолында бар барлық құжаттар мен дәлелдемелерді беруге және суброгация тәртібімен талап ету құқығын жүзеге асыру үшін қажетті барлық формальдылықтарды

Ерікті титулдық сақтандыру қағидалары

орындауға міндетті. Егер Сақтанушы/Пайда алушы келтірілген залал үшін жауапты тұлғаға өзінің талап ету құқығынан бас тартса немесе бұл құқықты жүзеге асыру Сақтанушының/Пайда алушының осы құқықты беруіне (құжаттарды ұсынбауына) кедергі жасауы салдарынан мүмкін болмаса, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүргізу міндетінен босатылады, ал сақтандыру төлемі болған жағдайда Сақтанушы / Пайда алушы алынған сақтандыру төлемін Сақтандырушыға қайтаруға міндетті.

12.ФОРС-МАЖОР

12.1. Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындамаған немесе тиісінше орындамаған тарап, егер тиісті орындау еңсерілмейтін күштің, яғни осы жағдайлар кезінде төтенше және алдын алуға болмайтын мән-жайлардың салдарынан мүмкін оказстігін дәлелдесе, міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін мүліктік жауаптылықта болмайды.

12.2. Форс-мажорлық жағдайларға мыналар жатады, бірақ олармен шектелмейді: су тасқыны, өрт, жер сілкінісі және басқа да табиғи апаттар, кез келген сипаттағы соғыстар немесе соғыс әрекеттері, блокадалар, мемлекеттік органдардың тыйымдары.

12.3. Форс-мажорлық мән-жайлардың әсерін сезінетін Тарап осындай мән-жайлардың басталғаны туралы екінші тарапқа 3 (үш) жұмыс күні ішінде хабарлауға міндетті.

12.4. Форс-мажорлық мән-жайлардың қолданылуы құзыретті органдардың тиісті құжаттарымен расталуы тиіс.

13. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

13.1. Сақтандыру шартын Тараптар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жасайды және орындайды.

13.2. Сақтандыру шарты бойынша барлық дауларды тараптар келіссөздер жүргізу жолымен және оларды келіссөздер жолымен реттеу мүмкін болмаған кезде – Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының сот органдарында шешеді.

14. ҚОСЫМША ШАРТТАР

14.1. Сақтандыру шартының мазмұны мен талаптары коммерциялық құпия болып табылады. Тараптар қатаң құпиялықты сақтауға міндетті және Қазақстан Республикасының заңнамасы талап ететін жағдайларды қоспағанда, Сақтандыру шартының ережелерін, мазмұны мен талаптарын, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарына жария етуге құқылы емес.

14.2. Егер Тараптар өзгеше ескертпесе, құқықтар мен міндеттердің басқа адамдарға ауысуына жол берілмейді.

14.3. Сақтандыру шарты тараптардың өзара келісімі бойынша өзгертілуі мүмкін. Барлық өзгерістер жазбаша ресімделген жағдайда ғана заңды күшіне ие болады.

14.4. Сақтандыру шартына қол қою арқылы Сақтанушы Қағидалардың ережелерімен танысқанын және келісетінін растайды. Келіспеушіліктер туындаған жағдайда, Сақтанушы Қағидаларды білмеуге немесе ұсынбауға сілтеме жасауға құқылы емес.

14.5. Қағидаларда айтылмаған барлық өзге шарттар Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

14.6. Қағидаларды аудару мәтіндерінің сәйкессіздігі анықталған жағдайда, Қағидалардың орыс тіліндегі мәтіні артықшылыққа ие болады.